

Festőknél mindig hálás gondolat a költő eszméjét, alakjait, vászonra tenni, szerény de azért nyomós bizonyítványa ez állításunknak az olvasó előtt álló, a jeles Than Mór genre-képe, mely Petőfi ismert románcza (Megy a juhász a számaron) után készült.

Petőfinek száz, meg száz költeménye van, melyeket elolvassa a festő ecsetje nélkül csaknem előttünk látjuk az alakokat, ilyen például a jelen kép tárgyaul szolgáló románcz is.

A kedvese betegségéről hirt vett juhászbojtár
„Felpattan a számarra
És haza felé vágta!”

Műtárlat.

Bocsásson meg az olvasó, kivált az olvasónő merész nézeteimért, de én a „bálokat teljes életemben olyanoknak tekintetem, mint képműveléseket. Ot eladó s eladott képek. — itt eladó s eladott fiatal-hölgyek; ott pályázó vázlatok, — itt pályázó nőtlen férfivázak; ott Heckenast és Nádasdy gróf ur „tulajdonai.” — itt számtalan házas ur „tulajdonai” jelennek meg a közszemlén.

A bálokon is vannak sorsbuzások, mint a műtárlatokon, s lehet, hogy az egyik „csendéletet,” a másik „csataképet,” és a harmadik oly valamit nyer, mint Barabás Henriette kisasszony képe, midőn az van alá írva: „Valjon örömet hoz-e, avagy bánatot?”

Klimkovics azon képének eredetije, mely „Salamon király végpercei” czímmel e lap első számában könyomatban jelent meg. Oly szép kép ez, hogy valóban rossz izlésre mutatna, ha csekély, 400 ftnyi igénye mellett petrezselmet kellene árulnia, míg több nem honi születésű már jó parthiet csinált, s többé már nem „eladó.”

Szép kép még Mali Keresztély müncheni, Hajnold Károly bécsi: festész tájképe, s Gevertől Augsburgból „Berlichingi Götz a heilbroni tanács előtt” történeti jelenete, melynek minden alakja életet lehel, egy-egy lelki mozzanatot tükröz vissza. E kép csupa igazság, s midőn szemléljük, lehetetlen el nem sóhajtanunk, hogy: „Les extrémés ses touchent!” mert Augsburgból eddig az igazságnak mindig csak két végszóttagával találkoztunk.

Van még e tárlatban számos „tanulmányfőnek” keresztelt arckép is, melyeknek nagyobb része (Thán, Csillagi stb.) kivételével épen: oly kevés tanulmányra mutat, mint rőfiszámra verselő ifju genieink költemény-embriói, s hogy e portrait-tanulmányfejek meg legyenek koronázva, ott van még Valentini János borzas kuttyája is, mit aligha nem csak a tulajdonos, gr. Nádasdy Ferencz neve iránti kegyeletből állítottak ki.

Nézeteink szerint tárlatunknak talán nem csu-

— S aztán hallotta-e már hírét Czuczor Gergelynek, a kinek verseit énekelik is kendtek? — kérdezém tőle.

— Hogyne, hisz atyámfia!

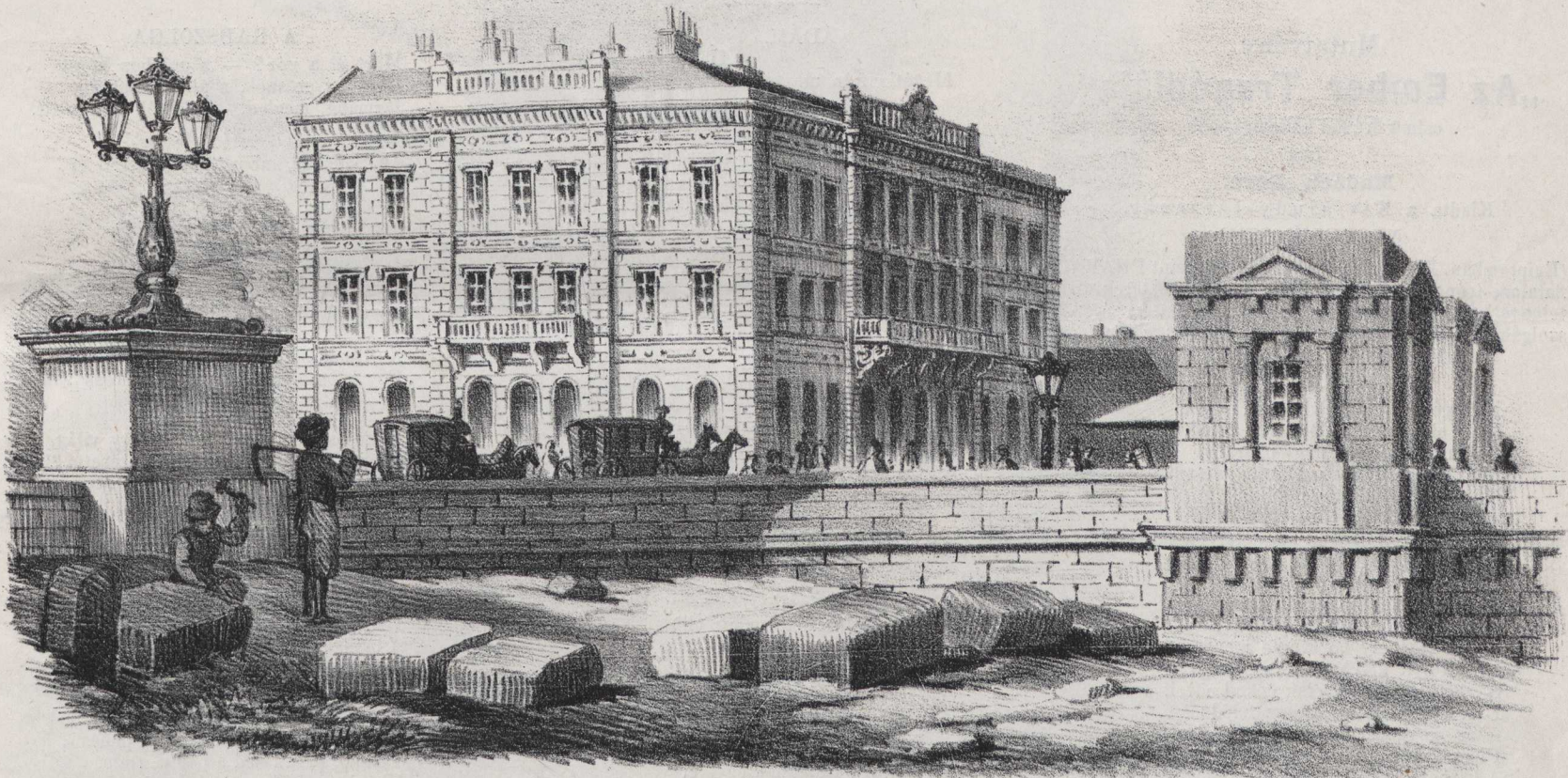
— S tudja-e, hogy az milyen nevezetes ember?

— Hallottam nesztét, hogy Pesten afféle könyvnyomtató mesterember.

De menjünk tovább; ezikkünk végén a legelső szobába, hol Heckenast Gusztáv Keller József düsseldorfi művész Raphael egyik vatacani festményén készült részszerszemetét állította ki, mely a classicus festészet s compositó minden barátját különösen érdekelheti. E katolikus tárgyú kép egy protestans fejedelemnek, a porosz királynak van ajánlva, ki hogy azt elfogadta, műzítésének becsületére válik.

Végül meg kell említenem Izsó Miklós, Münchenben tartózkodó fiatal hazánkfia „Juhász” című szoborművét, mely hivatásáról tesz tanúságot.

Izsó egy ideig a bécsi magyar technikus fiatalság krajczáros egylete utján segélyezte, hogy képezhesse magát. Később az egylet feloszlván, az ifjuság egy Izsó által cararrai márványból készült Széchenyi-szobrot adományozott a magyar aka-

A budai takarékpénztár.

S mert bálok hiányában a nőkiállításokról az idén nem irhatok szemlét, irok a képművelésről, mely habár philosophiai tudományra nem is nyújt annyi anyagot, de elég alkalmat szolgáltat „a széppel” foglalkozásra, s így az eredmény majdnem egy.

Az e havi tárlat még abban is hasonlít a nyilvános bálokhöz, hogy van benne rendtelenség, mint egy megbomlott quadrille után, s hogy az igazán noble szépségek mellett szabad bemenetet találtak oda holmi parvenük is, melyeknek homlokaikra van írva, hogy „nincs iskolájuk”.

A szépség koronáját mindenesetre elhunyt európai híró festészünk, id. Markó Károly négy tájképének nyujtom, mik, ha egymás mellett lennének, mint négy szép testvér, csak egymás bájait emelnék.

Mint magyar művészek szellemi gyermekeit, nem hagyhatom említés nélkül Szigeti „Sirokvár romjait,” Teleky Károly két olasztárgyú képét, melyek egyike villogó mint az olasz szeme, míg a másik melán komor, mint a féltékenység első csirája. Itt van még Hán Antaltól a szép Léda, midőn Jupiter hatyru alakjában hizelegve borul keblére, s ellentétül

pán az a czelja, hogy minél nagyobb számmal állítson ki képeket, bármilyenek is legyenek azok, hanem a művészet emelése s az izlés fejlesztése érdekében épen oda kellene iparkodnia, hogy ez iskolája legyen a tanulni óhajtó ifjabb művészeknek, az izlésben irányadója a közönségnek s érdemesarnok azok számára, kiknek művei benne kiállittatnak.

Van e tárlatban még egy kép, mely kedves költőnk és fáradszorgalmu nyelvészünk Czuczor Gergely miatt figyelemre méltó, s ez Bommeltől, Ipolyságról „Andód” helység Nyitra megyében, melyből Czuczor Gergely atyja 1802-évi május hóban nejéve, és egyéves fiával Érsekújvárhoz költözött, az atyai házat ifjabb testvéreinek hagyván. Ha nem volna oly drága (550 ft.), ajánlanók a muzeum számára megvétel végett.

E képről egy kis történet jut eszembe. Néhány év előtt Érsekújvárhoz a Nyitra hidjánál kocsi-út vártam, a mely Komárom felé szállítson, s hogy az idő teljék, beszédbe ereszkedtem azzal az ott pipázó s iszogató, egészséges észjárású földmivelő néppel, kik közül Czuczor nevű ostorost már régebben ismertem.

demiának, mely alkalommal e tehetséges ifju szobrászuakat, hazai szobrászatunk érdekében, mely még csak bölcsőjében van, az akademia pártfogásába ajánlotta, kérve ezen nemzeti adakozás utján jelentékeny tőkével rendelkezhető egyletet, hogy a fiatal művész Rómába utaztatását, s ott további kiképzését lehetővé tegye.

E kérvény egy év előtt adatott be az akademiának, s hogy a nemz. művészetünk érdekében lelkes fiatalság által ejtett esdő szó a pusztában veszett el, azon körülmény látszik mutatni, hogy Izsó még mindig Münchenben van! SZOKOLY V.

Zenészet.

Rövid elmefuttatás népdalaink felett.

Ha rendre vizsgáljuk azon dalokat, melyek mint népdalok jöttek a világra, azon különbséget észlelhetjük mind jellemükben, mind szerkezetükben, a mely társadalmunk rétegeiben létezik; ráismerünk arra, a mit maga a nép költött; elkülöníthetjük ettől, a mit a közép rend, a falu fiatal jegyzője, az első szerelem nyilatkozó jogász, a nagy hirre jutott kántor, stb. stb. füttyöl, sipol, tilinkóz, (tán zongó-